

Vec C-579/19

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

30. júla 2019

Vnútroštátny súd:

Supreme Court of the United Kingdom

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

24. júla 2019

Odvolatelia:

R (o odvolaní asociácie nezávislých dodávateľov mäsa a i.)

Odporkyňa:

Food Standards Agency

PRACOVNÝ DOKUMENT

SUPREME COURT OF THE UNITED KINGDOM

24. júla 2019

[*omissis*] [zloženie vnútroštátneho súdu]

R (o odvolaní Asociácie nezávislých dodávateľov mäsa a i.) (Odvolatelia)

proti

Food Standards Agency (Odporkyňa)

PO VYPOČUTÍ právneho zástupcu odvolateľov a právneho zástupcu odporkyne
5. marca 2019

ROZHODOL, ŽE

1. Otázky uvedené v prílohe tohto uznesenia sa predkladajú Súdnemu dvoru Európskej Únie na účely vydania prejudiciálneho rozhodnutia podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej Únie
2. [*omissis*] [Rozhodnutie o trovách]

Tajomník

24. júla 2019

PRÍLOHA

PREJUDICIÁLNE OTÁZKY

1. Bránia nariadenia (ES) č. 854 a č. 882 postupu, podľa ktorého Justice of the Peace (zmierovací sudca) v súlade s článkom 9 Food Safety Act 1990 (zákon o bezpečnosti potravín z roku 1990) rozhoduje vo veci samej a na základe dôkazov podaných znalcami vybranými každým účastníkom konania, či jatočné telo nespĺňa požiadavky na bezpečnosť potravín?
2. Povoľuje nariadenie (ES) č. 882 právo podať odvolanie v súvislosti s rozhodnutím Official Veterinarian (úradný veterinárny lekár) podľa článku 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 854 o nepožiteľnosti mäsa z jatočného tela pre ľudskú spotrebu, a ak áno, aký prístup by sa mal uplatniť na preskúmanie rozhodnutia úradného veterinárneho lekára v rámci odvolacieho konania v takomto prípade?

Tajomník

24. júla 2019

[omissis]

[omissis] [číslo veci na vnútroštátnom súde a prvom odvolacom súde]

ROZSUDOK**R (o odvolaní Asociácie nezávislých dodávateľov mäsa a i.) (Odvolatelia)
proti Food Standards Agency (Odporkyňa)**

[omissis] [zloženie vnútroštátneho súdu]

ROZSUDOK VYNESENÝ**24. júla 2019****pojednávanie z 5. marca 2019**

[omissis] [zástupcovia strán]

[omissis] [zloženie vnútroštátneho súdu]

Skutkové okolnosti

1. Dňa 11. septembra 2014 Cleveland Meat Company Ltd (ďalej len „CMC“) kúpila býka na dražbe „Darlington Farmers“ za 1 361,20 GBP. Zabitie býka bolo schválené Official Veterinarian (úradný veterinárny lekár, ďalej len „ÚVL“) pôsobiacim pri bitúnku CMC. Bolo mu pridelené úmrtné číslo 77 a bol usmrtený. Prehliadku jatočných tiel a vnútorností po zabití vykonal Meat Hygiene Inspector (inšpektor hygieny mäsa, ďalej len „IHM“), ktorý identifikoval tri abscesy vo vnútornostiach. Vnútornosti neboli uchované. Neskôr v ten istý deň ÚVL skontroloval jatočné telo a po prerokovaní s IHM vyhlásil mäso za nepožiteľné pre ľudskú spotrebu, pretože existovalo podozrenie na pyémiu. Jatočné telo preto nezískalo „zdravotnú značku“, ktorá by potvrdzovala, že je vhodné na ľudskú spotrebu. Dôsledkom toho bolo, že CMC by spáchala trestný čin, ak by sa snažila jatočné telo predat’ [podľa nariadenia 19 Food Safety and Hygiene (England) Regulations 2013 (nariadenia o bezpečnosti a hygiene potravín (Anglicko) z roku 2013, ďalej len „nariadenia o hygiene potravín“)].
2. CMC prijala radu iného veterinárneho lekára a napadla stanovisko ÚVL. Tvrdila, že v prípade sporu a odmietnutia odovzdať jatočné telo dobrovoľne by ÚVL musel zabaviť jatočné telo podľa článku 9 Food Safety Act 1990 (zákon o bezpečnosti potravín z roku 1990, ďalej len „zákon z roku 1990“) a postúpiť vec Justice of the Peace (zmierovací sudca), aby určil, či jatočné telo má alebo nemá byť zhabané. Food Standards Agency (Agentúra pre normalizáciu potravín, ďalej len „FSA“) odpovedala, že takýto postup nie je potrebné použiť. Po vyhlásení ÚVL za nepožiteľné na ľudskú spotrebu, by sa jatočné telo malo zlikvidovať ako vedľajší živočíšny produkt.

3. Dňa 23. septembra 2014, ÚVL konajúci za FSA doručil CMC oznámenie o likvidácii jatočného tela ako vedľajšieho živočíšneho produktu (oznámenie o likvidácii) [podľa nariadenia 25 ods. 2 písm. a) Animal By-Products (Enforcement) (England) Regulations 2013 (vykonávacie nariadenie o vedľajších živočíšnych produktoch (Anglicko) z roku 2013, ďalej len „nariadenie o vedľajších živočíšnych produktoch“) a nariadenia (ES) č. 1069/2009]. Oznámením o likvidácii bola CMC informovaná, že nedodržanie oznámenia by mohlo viesť k tomu, že oprávnená osoba na základe nariadení zariadi jeho dodržanie na náklady CMC a bránenie výkonu požiadaviek oznámenia oprávnenej osobe by bolo trestným činom. V oznámení o likvidácii sa tiež uvádza:

„Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie vo forme súdneho preskúmania. Návrh na podanie odvolania sa má podať bezodkladne, v každom prípade do troch mesiacov odo dňa, keď sa prvýkrát objavil dôvod na takýto návrh. V prípade záujmu o podanie opravného prostriedku Vám odporúčame obrátiť sa okamžite na advokáta.“

4. Toto súdne preskúmovacie konanie bolo začaté na základe návrhu Association of Independent Meat Suppliers (združenie nezávislých dodávateľov mäsa), obchodného združenia konajúceho v mene približne 150 bitúnkov a CMC (ďalej len „odvolatelia“) s cieľom spochybniť tvrdenie FSA, podľa ktorého nebolo potrebné použiť postup uvedený v článku 9 zákona z roku 1990 a subsidiárne potvrdiť, že v takýchto prípadoch je na Spojenom kráľovstve poskytnúť určité prostriedky nápravy rozhodnutí ÚVL. Neuspeli na High Court (Vrchný súd) a Court of Appeal (Odvolací súd) a podali ďalší opravný prostriedok na tento súd. V konaní ide o tri hlavné otázky.

Otázky, ktoré sú predmetom sporu vo veci samej

5. Prvá sa týka problému vnútroštátneho práva. Je postup uvedený v článku 9 zákona z roku 1990 za týchto okolností aplikovateľný a musí ho použiť ÚVL alebo FSA, ak majiteľ jatočných tiel odmietne odovzdať jatočné telo dobrovoľne, aby bol majiteľovi jatočného tela poskytnutý prostriedok obrany proti rozhodnutiu ÚVL, s ktorým nesúhlasí? V nariadeniach o hygiene potravín sa stanovuje, že článok 9 sa má na účely týchto nariadení uplatňovať. Podľa článku 9, ak oprávnený úradník orgánu presadzovania práva, akým je FSA, považuje potraviny určené na ľudskú spotrebu za „nesplňajúce požiadavky na bezpečnosť potravín“, môže tieto potraviny zabaviť a odstrániť ich tak, aby sa nimi zaoberal zmierovací sudca (ktorý môže byť buď laický zmierovací sudca alebo právnický kvalifikovaný sudca okresného súdu, ktorý ale bude územne príslušný pre bitúnok a vždy ľahko dostupný). Ak sa na základe dostatočných dôkazov zmierovaciemu sudcovi zdá, že potraviny „nesplňajú požiadavky na bezpečnosť potravín“, nariadi ich zhabanie a likvidáciu na náklady majiteľa. Ak odmietne nariadiť zhabanie, príslušný orgán presadzovania práva musí majiteľovi nahradiť akékoľvek odpisy hodnoty v dôsledku konania úradníka. Podľa článku 8 ods. 2 potraviny nespĺňajú požiadavky na bezpečnosť potravín, ak nie sú bezpečné v zmysle článku 14

nariadenia (ES) č. 178/2002, t.j. škodlivé pre zdravie alebo nepoživatelné pre ľudskú spotrebu (pozri bod 12 nižšie).

6. Postup uvedený v článku 9 zákona z roku 1990 nie je koncipovaný ako odvolanie proti rozhodnutiu ÚVL. Stanovuje sa v ňom postup, na základe ktorého sa môže úradník úradu pre bezpečnosť potravín alebo orgánu presadzovania práva obrátiť s otázkou zničenia jatočného tela na zmierovacieho sudcu. Obvykle majiteľ akceptuje rozhodnutie ÚVL o tom, že zvieratá nie je vhodné na ľudskú spotrebu a dobrovoľne ho odovzdá. Ak tak však majiteľ neurobí, odvolatelia tvrdia, že tento postup stanovuje jednak (i) spôsob, ktorým môžu ÚVL alebo FSA na základe rozhodnutia ÚVL prijať vynucovacie opatrenia a (ii) prostriedky, prostredníctvom ktorých môže majiteľ toto rozhodnutie podrobiť súdному prieskumu a požiadať zmierovacieho sudcu aby rozhodol, či jatočné telo skutočne spĺňa požiadavky na bezpečnosť potravín. Odvolatelia pripúšťajú, že zmierovací sudca nemôže uložiť ÚVL, aby aplikoval zdravotnú značku. Tvrdia však, že od ÚVL možno očakávať, že bude rešpektovať toto rozhodnutie a podľa neho zdravotnú značku aplikuje. Okrem toho môže byť podľa zákona z roku 1990 vyplatená náhrada v prípade, že zmierovací sudca odmietne nariadiť likvidáciu jatočného tela. Podľa názoru odvolateľov je tento postup od 19. storočia súčasťou britského systému bezpečnosti potravín a naďalej funguje v rámci režimu bezpečnosti potravín Európskej únie, ktorý je súčasťou súboru nariadení, ktoré nadobudli účinnosť v roku 2006.
7. FSA súhlasí s tým, že postup podľa článku 9 zákona z roku 1990 by mal byť k dispozícii ako jeden z možných spôsobov výkonu, ak by sa prevádzkovateľ bitúniku pokúsil začleniť mŕtve telá zvierat, ktoré nedostali od ÚVL zdravotnú značku, do potravinového reťazca. Nesúhlasí však s tým, že je tento postup vhodný, alebo dokonca povinný, na vyriešenie sporu o tom, či jatočné telo je alebo nie je vhodné na ľudskú spotrebu. Zmierovací sudca nemá právomoc nariadiť ÚVL, aby aplikoval zdravotnú značku a okrem toho FSA tvrdí, že v súlade s článkom 9 nemá žiadnu právomoc na to, aby urobil niečo iné ako nariadiť likvidáciu jatočného tela bez takejto značky.
8. Aj keď to FSA netvrdí, Najvyšší súd uvádza, že prevádzkovateľ bitúniku, akým je CMC, má možnosť súdneho prieskumu pred Vrchným súdom s cieľom napadnúť rozhodnutie ÚVL, ktorým odmietol udeliť zdravotnú značku z dôvodu, že mäso z jatočného tela bolo nepoživatelné pre ľudskú spotrebu, alebo zrušiť oznámenie o likvidácii. Vrchný súd môže rozhodnutie ÚVL zrušiť z akéhokoľvek dôvodu, na základe ktorého je rozhodnutie nezákonné, a to aj vtedy, ak ÚVL konal v rozpore s účelom konania, neuplatnil správne právne kritérium alebo prijal rozhodnutie, ktoré je iracionálne alebo nevychádza zo skutkového stavu. Vrchný súd príležitostne prejednáva dôkazy ústne, vydáva záväzné príkazy a má právomoc priznať náhradu škody za porušenie práv vyplývajúcich z Európskeho dohovoru o ľudských právach (ďalej len „EDLP“). Na rozdiel od toho, čo bolo uvedené v oznámení uvedenom v bode 3 vyššie, však súdne preskúmanie nie je odvolaním vo veci samej.

9. Hlavným dôvodom uvádzaným FSA, prečo je tiež postup podľa článku 9 neuplatniteľný je, že tento postup, uskutočnený spôsobom, ktorý je podľa odvolateľov možný, teda v podstate odvolanie vo veci samej proti rozhodnutiu ÚVL, by nebol zlučiteľný so systémom obsiahnutým v súbore nariadení EÚ o bezpečnosti potravín, ktoré nadobudli účinnosť v Spojenom kráľovstve v roku 2006.
10. Druhou otázkou preto je, či použitie postupu uvedeného v článku 9 zákona z roku 1990 je zlučiteľné so systémom bezpečnosti potravín stanoveným právom Európskej únie, konkrétne nariadením (ES) č. 852/2004 o hygiene potravín, nariadením (ES) č. 853/2004, ktorým sa ustanovujú osobitné hygienické predpisy pre potraviny živočíšneho pôvodu, nariadením (ES) č. 854/2004, ktorým sa ustanovujú osobitné predpisy na organizáciu úradných kontrol produktov živočíšneho pôvodu určených na ľudskú spotrebu, nariadením (ES) č. 882/2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných s cieľom zabezpečiť overenie dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá a nariadením (ES) č. 1069/2009 o zdravotných predpisoch, pokiaľ ide o vedľajšie živočíšne produkty. Dôležité je aj predchádzajúce nariadenie (ES) č. 178/2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva.
11. Tretia otázka spočíva v tom, či nariadenie (ES) č. 882/2004 umožňuje odvolanie a ak áno, či by takýmto odvolaním malo byť možné napadnúť rozhodnutie ÚVL v plnom rozsahu skutkových okolností, alebo či je obmedzený rozsah dôvodov, na podklade ktorých možno napadnúť rozhodnutie ÚVL a oznámenie o likvidácii ako je uvedené vyššie, v rámci súdneho prieskumu, postačujúci na splnenie požiadaviek nariadenia (ES) č. 882/2004.

Príslušné predpisy práva Európskej únie

12. Podľa článku 2 nariadenia (ES) č. 178/2002 „potraviny“ znamenajú akékoľvek látky alebo výrobky..., ktoré sú určené na ľudskú spotrebu alebo o ktorých sa predpokladá, že sú na ňu určené“. Medzi účastníkmi konania je nesporné, že jatočné telo 77 bolo pri porážke „potravinou“ a zostalo ňou aj potom, ako ÚVL vyslovil názor a vyhlásil, že nie je požívateľné pre ľudskú spotrebu. V článku 14 nariadenia (ES) č. 178/2002 sa stanovuje, že potraviny sa nesmú umiestňovať na trhu, ak nie sú bezpečné. Za nebezpečné sa považujú potraviny, ak sú a) zdraviu škodlivé, b) nevhodné na ľudskú spotrebu. V článku 5 ods. 1 nariadenia (ES) č. 853/2004 sa stanovuje, že prevádzkovatelia potravinárskych podnikov (ďalej len „PPP“), ako sú bitúnky, nesmú uvádzať na trh produkt živočíšneho pôvodu, pokiaľ produkt nemá zdravotnú značku podľa nariadenia (ES) č. 854/2004 (alebo identifikačnú značku, ak sa podľa tohto nariadenia nevyžaduje zdravotná značka).
13. Nariadením (ES) č. 854/2004 sa ustanovujú osobitné predpisy na organizáciu úradných kontrol produktov živočíšneho pôvodu (článok 1 ods. 1). Vykonávaním úradných kontrol, ktoré vyžaduje, nie je dotknutá primárna právna zodpovednosť PPP za zabezpečenie bezpečnosti potravín, ako je uvedené v nariadení (ES)

č. 178/2002 (článok 1 ods. 3). Kontroly majú niekoľko typov. Článok 4 sa napríklad zaoberá úradnými kontrolami na overenie všeobecného súladu PPP s nariadeniami vrátane podrobných auditov správnej hygienickej praxe.

14. V článku 5 sa členským štátom ukladá povinnosť zabezpečiť, aby sa úradné kontroly čerstvého mäsa vykonávali v súlade s prílohou I. Podľa článku 5 ods. 1 má ÚVL vykonávať úlohy inšpekcii na okrem iného bitúnkoch v súlade so všeobecnými požiadavkami oddielu I kapitoly II prílohy I a s osobitnými požiadavkami oddielu IV. Podľa článku 5 ods. 2 sa zdravotné označovanie tiel domácich kopytníkov, ako napríklad dobytky, vykonáva na bitúnkoch podľa oddielu I kapitoly III prílohy I; kritérium aplikácie zdravotných značiek je teda stanovené takto:

„Zdravotné značky musí aplikovať úradný veterinárny lekár, alebo sa musia aplikovať na jeho zodpovednosť a len vtedy, ak sa úradnými kontrolami nezistili žiadne nedostatky, ktoré by mohli spôsobiť nepožiteľnosť mäsa pre ľudskú spotrebu.“

15. V prílohe I sa stanovujú podrobné pravidlá týkajúce sa prehliadok *ante mortem* a *post mortem*, spôsobu, akým sa majú vykonávať a kto ich vykonáva, uplatňovania zdravotných značiek a oznamovania výsledkov. V kapitole IV oddielu III sa stanovujú podrobné požiadavky na kvalifikáciu a zručnosti úradných veterinárnych lekárov a ich asistentov (ako sú IHM).
16. Nariadenie (ES) č. 854/2004 nedefinuje „úradné kontroly“ ani nestanovuje žiadne konkrétne vynučovacie opatrenia alebo sankcie za nedodržanie kontrol, ktoré stanovuje. V článku 1 ods. 1a sa stanovuje, že toto nariadenie sa uplatňuje navyše k nariadeniu (ES) č. 882/2004 a v článku 2 ods. 2 písm. b)a) je uvedené, že kde je to vhodné, použijú sa tiež pojmy stanovené v nariadení (ES) č. 882/2004. V nariadení (ES) č. 882/2004 sa stanovujú všeobecné pravidlá pre vykonávanie úradných kontrol na rôzne účely vrátane predchádzania rizikám pre ľudí a zvieratá a ochrany záujmov spotrebiteľov v obchode s krmivami a potravinami (článok 1 ods. 1). Týmto nariadením nie sú „dotknuté osobitné ustanovenia spoločenstva, týkajúce sa úradných kontrol“ (článok 1 ods. 3). „Úradná kontrola“ znamená akákoľvek forma kontroly, ktorú vykonáva príslušný orgán alebo spoločenstvo s cieľom overenia dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá“ (článok 2 ods. 1). „Nedodržanie“ znamená nedodržanie potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá“ (článok 2 ods. 10).
17. V odôvodneniach 41 a 42 nariadenia (ES) č. 882/2004 sa okrem iného uvádza, že porušenia potravinového práva môže znamenať ohrozenie zdravia ľudí a preto by malo podliehať účinným, odradzujúcim a úmerným opatreniam na národnej úrovni, vrátane administratívneho konania príslušných orgánov v členských štátoch. V odôvodnení 43 sa uvádza:

„Je potrebné, aby prevádzkovatelia mali právo odvolať sa voči

rozhodnutiam príslušného orgánu na základe úradných kontrol, a aby boli o tomto práve informovaní.“

Najvyšší súd poznamenáva, že vo francúzskej jazykovej verzii nariadenia je použitá fráza „Les exploitants devraient avoir un droit de recours...“ a v nemeckej jazykovej verzii „Unternehmer sollten... Rechtsmittel einlegen können...“.

18. Hlava VII nariadenia (ES) č. 882/2004 sa zaoberá opatreniami na vynútenie a kapitola I sa týka národných opatrení na vynútenie. Článok 54 ods. 1 vyžaduje, aby príslušný orgán v prípade nedodržania predpisov konal tak, aby zabezpečil, aby prevádzkovateľ situáciu napravil. Príslušný orgán bude pri rozhodovaní o tom, ako bude konať „brať do úvahy povahu tohto nedodržania, ako aj minulosť príslušného prevádzkovateľa pokiaľ ide o nedodržanie predpisov“. V článku 54 ods. 2 sa uvádza demonštratívny zoznam opatrení, ktoré musia byť v prípade potreby k dispozícii. Tieto zahŕňajú b) obmedzenie alebo zákaz uvádzať tieto krmivá, potraviny alebo zvieratá na trh, dovážať ich alebo vyvážať, c) sledovanie a v prípade potreby nariadenie o stiahnutí krmív a potravín z obehu, odňatí a/alebo ich zničenie a h) akékoľvek iné opatrenie, ktoré príslušný orgán považuje za vhodné. Článok 54 ods. 3 vyžaduje, aby príslušný orgán poskytol príslušnému prevádzkovateľovi písomné oznámenie o svojom rozhodnutí spolu s odôvodnením a „informáciu o práve odvolať sa proti takémuto rozhodnutiu a o použiteľnom postupe a lehotách“. Najvyšší súd poznamenáva, že vo francúzskej jazykovej verzii sa tento text uvádza ako „des informations sur ses droits de recours contre de telles décisions, ainsi que sur la procedure et les delais applicables“ a v nemeckej jazykovej verzii sa používa fráza „sein Widerspruchsrecht“.
19. Článok 55 vyžaduje, aby členské štáty stanovili predpisy o sankciách uplatniteľných v prípade porušenia potravinového a krmivového práva a prijali opatrenia potrebné na zabezpečenie ich vykonávania. „Zavedené sankcie musia byť účinné, úmerné a odradzujúce.“

Tvrdenia účastníkov konania

20. Odvolatelia tvrdia, že postup uvedený v článku 9 zákona z roku 1990 sa uplatňuje v prípadoch, akým je tento, a nie je nezlučiteľný s režimom stanoveným v nariadeniach EÚ; v skutočnosti článok 54 nariadenia (ES) č. 882/2004 tento alebo obdobný postup predpokladá. V súhrne tvrdia, že:

(1) Postup podľa článku 9 sa uplatnil v rámci veľmi podobného systému prijatého podľa smerníc EÚ pred nadobudnutím účinnosti uvedeného súboru nariadení. Neexistujú žiadne dôkazy o tom, že by to spôsobilo nejaké praktické ťažkosti. Ak to nebolo v rozpore s týmto systémom, nie je dôvod domnievať sa, že je to v rozpore so súčasným systémom. V roku 2006, keď nariadenia nadobudli účinnosť, bolo v *Meat Hygiene Service Manual of Official Controls* (príručka orgánu na zabezpečenie hygieny mäsa týkajúca

sa úradných kontrol) uvedené (a bolo naďalej uvedené až skoro do začatia tohto konania), že v prípade, ak ÚVL nie je presvedčený o tom, že mäso je požívateľné pre ľudskú spotrebu a mäso nebolo dobrovoľne odovzdané, ÚVL je povinný zabaviť potraviny podľa článku 9 a vziať ho pred zmierovacieho sudcu na účely rozhodnutia o likvidácii. Prinajmenšom je to náznak doterajšej praxe v rámci veľmi podobného režimu, ktorý predchádzal súčasným nariadeniam EÚ a toho, čo si FSA ako príslušný orgán pôvodne myslel, že je v podľa nariadení potrebné.

(2) Úradné kontroly v nariadení (ES) č. 854/2004 dopĺňajú všeobecné ustanovenia nariadenia (ES) č. 882/2004. Sú špecifické pre potraviny živočíšneho pôvodu. Neobsahujú však nič o vynucovaní a sankciách. Nie je teda prekvapujúce, že sa v nich nestanovuje právo podať odvolanie proti rozhodnutiam ÚVL a príslušného orgánu. Vynucovanie a sankcie sú stanovené v nariadení (ES) č. 882/2004. Nariadenie (ES) č. 854/2004 má fungovať v kombinácii s nariadením (ES) č. 882/2004. Z odôvodnenia 43 nariadenia (ES) č. 882/2004 vyplýva, že v takomto prípade sa vyžaduje právo na odvolanie. Články 54 a 55 sa uplatňujú na všetky druhy nedodržania nariadenia (ES) č. 854/2004 vrátane nedodržania článku 5 v jednotlivých prípadoch, ako aj na všeobecnejšie nedodržanie upravené v článku 4. Odkazy na zákaz uvádzať na trh a na nariadenie o zničení uvedené v článku 54 ods. 2 sú jednoznačne vhodné na riešenie nedodržania podľa článku 5. Článok 54 ods. 3 by sa mal vzťahovať na opatrenia na riešenie všetkých druhov nedodržania predpisov. Tieto články v spojení s odôvodnením 43 oprávňujú odvolať sa proti rozhodnutiu ÚVL.

(3) V žiadnom z nariadení nie je nič, čo by zakazovalo taký postup, aký je stanovený v článku 9. Ten poskytuje nielen prostriedky, ktorými môže príslušný orgán vynucovať požiadavky nariadenia (ES) č. 854/2004 v súvislosti s nedodržaním, ale tiež poskytuje prevádzkovateľovi prostriedky na napadnutie rozhodnutia ÚVL vo veci samej o tom, že jatočné telo nie je požívateľné pre ľudskú spotrebu. Zmierovací sudca môže (a mal by) prejednať znalecké posudky s cieľom vec rozhodnúť. Zatiaľ čo iba ÚVL môže aplikovať zdravotnú značku, na základe výkladu článku 9 odvolateľmi môže zmierovací sudca rozhodnúť takým spôsobom, ktorý môže viesť k priznaniu náhrady, ak to, že ochranná známka nebola aplikovaná, bolo neoprávnené.

(4) V čase, keď ÚVL kontroluje mäso a tvorí si názor, že nie je požívateľné pre ľudskú spotrebu resp. ho za také vyhlási, je jatočné telo naďalej „potravinou“ v zmysle vyššie uvedených nariadení. Nestalo sa „vedľajším živočíšnym produktom“ v zmysle nariadenia (ES) č. 1069/2009, ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa vedľajších živočíšnych produktov. Vedľajšie živočíšne produkty sú definované ako „celé telá zvierat alebo ich časti, produkty živočíšneho pôvodu alebo iné produkty získané zo zvierat, ktoré nie sú určené na ľudskú spotrebu“ (článok 3 bod 1).

Až do konečného rozhodnutia o likvidácii má PPP stále k úmysel použiť jatočné telo na ľudskú spotrebu.

(5) Stanovenie mechanizmu súdneho dohľadu nad procesom likvidácie sa vyžaduje podľa článku 17 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „CHLP“) (rovnocenného s článkom 1 prvého protokolu k EDLP), ktorý chráni vlastnícke právo, v spojení s článkom 47, ktorý vyžaduje právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom pre všetkých, ktorých práva a slobody zaručené právom Spoločenstva sú porušené. Išlo by o porušenie, ak by bol PPP pozbavený majetku v podobe jatočného tela alebo by mu bolo uložené jatočné telo zlikvidovať tak, že by sa stalo bezcenným, bez riadneho odôvodnenia alebo náhrady.

(6) Súdny prieskum nepredstavuje odvolanie, ktoré spĺňa požiadavku nariadení (ES) č. 882/2004 v tom zmysle, že má existovať právo na odvolanie. Nariadenie (ES) č. 882/2004 vyžaduje, aby existovalo právo na odvolanie proti rozhodnutiu ÚVL vo veci samej, v rozsahu v akom presahuje možnosti súdneho preskúmania.

21. Proti tomu príslušný orgán FSA tvrdí, že by bolo nezlučiteľné s režimom stanoveným nariadeniami, ak by sa postupovalo podľa článku 9 zákona z roku 1990 s cieľom napadnúť rozhodnutie ÚVL vo veci samej podľa článku 5 nariadenia (ES) č. 854/2004. FSA uznáva, že zákonnosť rozhodnutia možno napadnúť v rámci súdneho preskúmania, ako je uvedené vyššie. V súhrne FSA tvrdí, že:

(1) Požiadavky nariadenia (ES) č. 854/2004 sú *lex specialis* vo vzťahu k produktom živočíšneho pôvodu. Nariadenie (ES) č. 882/2004 sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté osobitné ustanovenia Spoločenstva týkajúce sa úradných kontrol (článok 1 ods. 3). Nariadenie (ES) č. 854/2004 má preto ak je to potrebné prednosť pred nariadením (ES) č. 882/2004.

(2) Existuje rozdiel medzi úlohou, ktorú vykonáva ÚVL podľa článku 4 nariadenia (ES) č. 854/2004 a úlohami, ktoré vykonáva podľa článku 5. Prvá sa týka auditu všeobecných postupov PPP a súladu s požiadavkami na hygienu potravín. Uznáva sa, že na túto úlohu sa môže uplatniť článok 54 nariadenia (ES) č. 882/2004. Je však potrebné poznamenať, že napriek zneniu odôvodnenia 43 nejde článok 54 ods. 3 tak ďaleko, aby výslovne požadoval existenciu práva na odvolanie.

(3) Úloha kontroly a označovania zdravotnej nezávadnosti jednotlivých jatočných tiel podľa článku 5 sa značne líši od úlohy auditu podľa článku 4. ÚVL je sám (s pomocou povolenou v zmysle nariadenia) zodpovedný za rozhodnutie, či bude alebo nebude aplikovať zdravotnú značku, čo je nevyhnutnou podmienkou na uvedenie mäsa na trh. Túto úlohu nemôže vykonať nikto iný ako ÚVL. K aplikácii zdravotnej značky môže dôjsť len vtedy, ak sa „úradnými kontrolami nezistili žiadne nedostatky, ktoré by

mohli spôsobiť nepoživatelnosť mäsa pre ľudskú spotrebu“. Tento „dvojitý negatívny“ test je v súlade s celkovým cieľom stanoveným v článku 1 ods. 1 nariadenia (ES) č. 178/2002, pokiaľ ide o „zabezpečenie vysokej úrovne ochrany zdravia ľudí a záujmov spotrebiteľov vo vzťahu k potravinám“. Môže sa stať, že mäso zostane „potravinou“ aj po tom, ako sa ÚVL rozhodne neudeliť zdravotnú značku, ale potom nemôže byť v súlade s právnymi predpismi určené na ľudskú spotrebu.

(4) Kvalifikácia a prax ÚVL sú podrobne špecifikované, aby sa zabezpečilo, že je riadne kvalifikovaný na vykonávanie tejto rozhodovacej funkcie (s pomocou povolenou podľa nariadení). Bolo by nezlučiteľné s požiadavkami nariadenia (ES) č. 854/2004, aby iná osoba alebo iný orgán ako je ÚVL v zmysle článku 5 ods. 2, ktorý nemá takú kvalifikáciu a skúsenosti, ako napríklad zmierovací sudca podľa článku 9 zákona z roku 1990, mala rozhodnúť, či by sa na jatočné telá mala aplikovať zdravotná značka, a to aj vtedy, ak by to bolo podporené znaleckými posudkami predloženými každým účastníkom konania.

(5) Článok 17 CHLP (a článok 1 prvého protokolu k EDLP) umožňuje kontrolu užívania majetku, ak je to primeraným prostriedkom na dosiahnutie legitímneho cieľa [odkazuje sa na vec *Booker Aquaculture Ltd (vystupujúci pod menom Marine Harvest McConnell)/Scottish Ministers* (spojené veci C–20/00 a C–64/00) [2003] Zb. I–7411]. Uvedený cieľ je nepochybne legitímny a zvolené prostriedky sú primerané. V článku 17 sa nestanovuje právo napadnúť uloženie takýchto kontrol.

(6) Ak existuje požiadavka, aby existovalo právo na odvolanie vo vzťahu k rozhodnutiu ÚVL podľa článku 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 854/2004, je splnená dostupnosťou súdneho preskúmania, ako sa uvádza vyššie. Súdny prieskum tiež spĺňa všetky požiadavky podľa článku 17 CHLP (alebo článku 1 prvého protokolu k EDLP) ohľadom možnosti súdnej kontroly opatrení ÚVL.

Záver

22. Na účely tohto návrhu je Súdny dvor Európskej únie požiadaný, aby predpokladal, že výklad článku 9 zákona z roku 1990 odvolateľmi je správny a že zmierovací sudca má právomoc vydať rozhodnutie, ktoré môže mať za následok priznanie náhrady, ak sa domnieva, že na jatočné telo sa mala aplikovať zdravotná značka. Na účely rozhodnutia o tomto opravnom prostriedku kladie vnútroštátny súd Súdnemu dvoru Európskej únie tieto prejudiciálne otázky:

(1) Bránia nariadenia (ES) č. 854/2004 a č. 882/2004 postupu, podľa ktorého zmierovací sudca v súlade s článkom 9 zákona z roku 1990 rozhoduje vo veci samej a na základe dôkazov podaných znalcami vybranými každým účastníkom konania, či jatočné telo nespĺňa požiadavky na bezpečnosť potravín?

(2) Povoľuje nariadenie (ES) č. 882/2004 právo podať odvolanie v súvislosti s rozhodnutím ÚVL podľa článku 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 854/2004 o nepožítateľnosti mäsa z jatočného tela pre ľudskú spotrebu, a ak áno, aký prístup by sa mal uplatniť na preskúmanie rozhodnutia ÚVL v rámci odvolacieho konania v takomto prípade?

PRACOVNÝ DOKUMENT